

Partiprogram 2023-2027

Lillestrøm Senterparti

Kjære innbyggere i grender og bygder, tettsteder og by i hele Lillestrøm kommune!

Til høsten er det lokalvalg, og for andre gang skal velgerne i Lillestrøm kommune få gi sin stemme til det partiet de ønsker skal få innflytelse over livene til litt over 91 000 innbyggere, og ha ansvar for i overkant av 9 000 ansatte.

Senterpartiet er et sentrumparti som er ideologisk forankret i troen på det frie mennesket, på folkestyret og solidaritet med kommende generasjoner.

Senterpartiets visjon for gode samfunn forutsetter en rettferdig fordeling av samfunnets ressurser. Det er summen av det vi gjør i fellesskap og det vi gjør som enkeltmennesker, som avgjør om vi lykkes i å skape et samfunn med små forskjeller i grønne byer, yrende tettsteder og levende bygder.

Senterpartiet jobber for en bærekraftig, fremtidsretta, inkluderende og mangfoldig Lillestrøm kommune.

Lillestrøm Senterparti går til valg på løsninger som vil sørge for at aktører og steder i hele kommunen utvikles på sine særskilte fortrinn og utfyller hverandre til det beste for alle våre innbyggere. Lillestrøm Senterparti mener kommunen best utvikles i samarbeid med innbyggere og næringsliv, kulturliv og idrettsforeninger, samt øvrig frivillighet.

Godt valg!

Innhold

- Lillestrøm for alle - samhold og fellesskapsløsninger
- Et grønt og bærekraftig samfunn
- Desentralisering og digitalisering
- Oppvekst
- Helse og mestring
- Kultur
- Miljø og samfunn

Lillestrøm for alle - samhold og fellesskapsløsninger

Lillestrøm Senterparti vil ha en grønn, moderne og tolerant kommune der beslutninger skal tas så nær enkeltmennesker og lokalsamfunn som mulig. Vi ønsker medvirkning fra innbyggerne og vil utvikle gode, lokale fellesskapsløsninger. Vi vil styrke det offentlige tjenestetilbudet, og ikke konkurranseutsette flere av våre velferdsordninger. Lillestrøm er både bykommune med sentrale pressområder, og bygdekommune med små lokalsamfunn. Dette særpreget vil Senterpartiet bevare og videreutvikle ved å sikre bolig- og næringsutvikling i alle deler av kommunen.

Lillestrøm Senterparti vil støtte opp under sentrale og regionale myndigheters arbeid med å løse opp knutepunktstrategien. Befolkningsveksten skal ikke være høyere enn at vi klarer å bygge ut nødvendig infrastruktur, slik at vi kan utvikle gode lokalsamfunn.

Lillestrøm Senterparti vil ha en kommune hvor folk tar vare på hverandre, og viser hverandre respekt og omtanke uavhengig av etnisitet, religion, funksjonsnivå, legning, dialekt, kjønn og alder. Vi vil ha en kommune hvor folk føler tilhørighet uavhengig av bakgrunn. Lillestrøm skal ha en god integrerings- og inkluderingspolitikk, og vi ønsker derfor flere arenaer i lokalmiljøene der folk med forskjellig bakgrunn og alder kan møtes og delta. Flyktninger som vi blir bedt om å ta imot fra statlige myndigheter, er velkommen til Lillestrøm.

Lillestrøm Senterparti gleder seg over at byen vår skal bli en universitetsby, og legger vekt på at kommunen skal ta imot studentene på en god og inkluderende måte.

Et grønt og bærekraftig samfunn

Lillestrøm skal være et forbilde på hvordan en kommune kan bygges på fornybare ressurser med et moderne bysamfunn, yrende tettsteder og levende grender. Vi vil bli en foregangskommune på gjenbruk! Å ta vare på og bruke det man allerede har er god og praktisk klimapolitikk. Senterpartiet ønsker en utvikling hvor kommunen i større grad klarer å utnytte potensialet i det vi allerede har, og i mindre grad anskaffe nytt.

Vi ønsker en kommune der vi både tar vare på gårdsbruk og videreutvikler urbant landbruk. Vi ønsker å skape flere parseller og skolehager for kunnskap om matproduksjon, som er en viktig del av vår sikkerhet og beredskap.

Det skal produseres mat i hele kommunen, og innbyggerne i Lillestrøm kommune skal kunne oppleve naturen tett innpå seg. Krigen i Ukraina har understreket at det er et stort behov for økt matproduksjon globalt. I Norge produserer vi under halvparten av maten vi spiser, og folketallet øker. Lillestrøm Senterparti forstår sitt globale ansvar for å øke matproduksjonen på kommunens ressurser og vil sikre økt sjølforsyning, og verne dyrka og dyrkbar mark.

Desentralisering og digitalisering

Senterpartiet vil bygge samfunnet nedenfra og vil derfor desentralisere makt, bosetting og arbeidsplasser. I Lillestrøm har vi et næringsliv som i all hovedsak består av små og mellomstore bedrifter, og vi ønsker å legge til rette for både næringsvirksomhet og kommunale arbeidsplasser over hele kommunen.

Vi sier et klart nei til å legge ned grendeskoler og barnehager.

Senterpartiet vil etablere gode nærdemokratiordninger i Lillestrøm kommune. Vi ønsker initiativ og engasjementet velkommen og ønsker en arena der innbyggere, nærings- og organisasjonsliv får utvikle gode løsninger på de muligheter og ressurser som finnes lokalt.

Senterpartiet ønsker også å etablere lokale servicepunkt flere steder i kommunen, hvor innbyggerne kan få støtte og hjelp til enkle ting. Disse servicepunktene kan etableres i samarbeid med og i lokale butikker, og ved enkelte av kommunenes tjenestesteder som for eksempel bibliotekene eller frivilligsentralene våre.

Senterpartiet vil arbeide for full dekning av høyhastighetsbredbånd til alle husstander og næringsvirksomheter i kommunen. Dette er grunnleggende infrastruktur og nødvendig for å kunne delta fullverdig i dagens samfunn.

Digitalisering skal ha til hensikt å øke kvaliteten i tjenestene, redusere byråkrati, og frigjøre tid til innbyggere eller oppgaver som trenger personlig nærvær. Senterpartiet heier på nye smarte løsninger, samtidig som vi husker på at en skjerm ikke kan erstatte varmen i et møte mellom to personer, for mennesker trenger mennesker.

I takt med at digitaliserte løsninger tas i bruk må kommunen passe på at alle innbyggere fortsatt får gode tjenester selv om de av ulike grunner ikke kan delta fullt ut i digitaliseringen

OPPVEKST

Lokalsamfunn som er gode og trygge å vokse opp i, er et avgjørende grunnlag for et godt og meningsfylt liv. Senterpartiet er opptatt av å legge til rette for lokalt engasjement og aktive ildsjeler, slik at vi kan opprettholde levende lokalsamfunn bygget på fellesarenaer som skoler og barnehager.

Senterpartiet ønsker at enhver barnefamilie skal kunne velge sin måte å leve på. Alle skal oppleve økonomisk og sosial trygghet, blant annet ved at kommunen tilrettelegger for valgfrihet i hverdagen, og møter folks ulike behov i kommunale ytelser.

Barnehage

Senterpartiet ønsker et bredt og mangfoldig tilbud av barnehager over hele kommunen i ulike størrelser og med ulik profil. Vi vil at du skal ha mulighet til å velge en barnehage nær deg. Barnehagene er en viktig del av barnas liv, og vi må ha strenge krav til faglig kompetente ansatte. Både barnehagelærere og fagarbeidere er viktig.

Barn trenger gode og stabile vennemiljøer, slik at de får trygge nettverk og bygger identitet og tilknytning til lokalmiljøet. Planlegging av boområder, barnehager og skoler må sees i sammenheng.

Senterpartiet vil:

- at barn skal få tilbud om barnehageplass i barnets nærmiljø
- stimulere til at barnehageansatte tar etter- og videreutdanning
- at der hvor det gis dispensasjon fra kravet om pedagoger, bør det være en plan for etterutdanning til barnehagelærere
- øke andelen mannlige ansatte i barnehagene
- gå imot salg av kommunale barnehager til kommersielle aktører
- at nye barnehager bør drives av kommunen eller ideelle aktører
- utvide bruken av gratis kjernetid og åpen barnehage
- ha fleksible åpningstider som avspeiler det mangfoldige arbeidsmarkedet

Skolefritidsordning

Skolefritidsordningen, kalt SFO, er en viktig arena for mange barn. Det er derfor avgjørende at egenbetaling på SFO ikke er for høy, og at tilbudet har en kvalitet som sikrer barns utvikling og følelse av mestring. Idrettsfritidsordningen (IFO) er et viktig supplement.

Senterpartiet vil:

- ha søskenmoderasjon og videreutvikle modellen for gradert betaling

- åpne for et større samarbeid med kulturskolen, idretten, bedrifter, lag og foreninger for å utvikle tilbudet
- ha større valgfrihet og gi tilbud om «kun morgen» og «kun ettermiddag»
- arbeide for å øke antallet faglærte i SFO, også gjennom kompetanseheving av ansatte

Skole

Skolen skal være et naturlig møtested for hele lokalsamfunnet. Lillestrøm Senterparti vil at skolen skal gi den enkelte elev muligheter til å realisere sine evner gjennom å utvikle kunnskap, ferdigheter og kompetanse som lar dem bli gode samfunnsborgere. Senterpartiet mener at det skal være en del av opplæringen i skolen å lære barn og unge å vise nettvett og å stå opp mot digital mobbing.

Grunnlaget for å fullføre videregående skole legges gjennom grunnskoleløpet. For at elever skal velge riktig utdanning må det legges inn mer veiledning og oppfølging tidlig. Det er også viktig å bygge opp under en variert skolehverdag der elever opplever mestring. Vi mener at læreren er den som best ser behovene til elevene. Derfor vil vi legge til rette for at skolen og den enkelte lærer har de ressurser som trengs for å gi tilstrekkelig tilpasset opplæring.

Senterpartiet vil:

- ha en desentralisert skolestruktur hvor alle dagens skoler skal opprettholdes
- anerkjenne teoretisk og praktisk kunnskap på lik linje i skolen
- gjeninnføre «frukt og grønt-ordningen» og innføre skolemåltid
- få flere fagpersoner inn i skolen for å styrke teamet rundt eleven
- utvide og videreutvikle tilbudet om sommerskole
- sikre alle barn tilstrekkelig svømmeopplæring
- videreutvikle entreprenørskap og elevbedrifter
- legge til rette for tett samarbeid mellom skolene og lokalt næringsliv
- stimulere til trivsel, bevegelse og aktivitet gjennom gode utearealer
- gi alle elever et opphold på leirskole i løpet av grunnskolen
- styrke samarbeidet mellom hjem og skole
- at lærerne skal få en mindre byrde av byråkrati og rapportering til fordel for bedre undervisning
- at skolebarna hver skoledag skal ha en time med fysisk aktivitet i form av for eksempel lek, idrett, sang, dans eller alminnelig kroppøving
- at lekser først og fremst skal handle om mengdetrening
- være tilbakeholdne med å godkjenne nye privatskoler på barne- og ungdomstrinnet
- bruke mer musikk og sang i undervisningen, som et verktøy til å styrke fellesskapsfølelser og språkstimulering

Barn og unges liv og helse

Lillestrøm Senterparti vil gi mennesker mulighet til å skape gode liv. Veiledning i familieplanlegging, tilbud om utvidet oppfølging allerede i svangerskap, og en mer tilgjengelig helsetjeneste vil bidra til positiv utvikling av barn og unges liv og helse.

Det er viktig at barnevernet og helsetjenesten har ressurser, både faglig og økonomisk, også til å jobbe forebyggende og tverrfaglig på tvers av sektorer i kommunen. Å hjelpe barn og deres familier tidlig er avgjørende. Tilbudet om tilgjengelig helsestasjon må styrkes slik at barn og ungdom alltid har en trygg og kompetent voksenperson å gå til med psykiske eller fysiske plager.

Senterpartiet vil:

- Sikre at økningen i antall årsverk i og styrkingen av skolehelsetjenesten opprettholdes for å bidra til at alle får en trygg og god oppvekst og godt skolemiljø
- ansette flere helsesykepleiere, vernepleiere, psykologer og leger ved helsestasjonene
- øke antall jordmødre
- videreutvikle helsestasjon for ungdom ved å ha flere kveldsåpne tilbud til ungdom
- at helsestasjon for ungdom skal etablere et tilbud for LHBT+- ungdom
- Beholde og utvikle gode møteplasser for ungdom i hele kommunen. Sikre at OUT, Oppsøkende UngdomsTeam også i framtida skal ha ressurser nok til å drive oppfølgingsarbeid som dekker hele kommunen

HELSE OG MESTRING

Seniorpolitikk

Eldre er enkeltmennesker med ulike holdninger, interesser og livssyn. Alderdommen er like individuell som resten av livet. Senterpartiet vil bidra til at den eldste generasjonen har bedre helse i flere år, kan delta mer i samfunnslivet, og stå lenger i arbeid dersom den enkelte ønsker det. Vi vil jobbe for solidaritet og aktivitet på tvers av generasjoner i de ulike lokalmiljøene. Senterpartiet vil satse mer på forebygging, rehabilitering og sosial deltakelse enn i dag.

Senterpartiet vil:

- samarbeide med boligbyggelagene for å bygge flere boliger tilpasset eldre, legge til rette for flere bofellesskap og ta i bruk omsorgsteknologi
- styrke transporttilbudet for hjemmeboende eldre
- føre en frivillighetspolitikk som styrker aktivitets- og kulturtilbudet for eldre i lokalmiljøet
- tilby alle eldre en kartleggings samtale om den enkeltes sosiale situasjon, ressurser og behov ved fylte 75 år
- styrke omsorgslønnsordningen og gjøre den tilgjengelig for flere
- gi mer støtte til de innvandrerforeningene som har ulike tilbud og aktivitetstiltak for eldre
- sørge for møteplasser i lokalmiljøet, slik at aktive eldre kan gjøre en innsats og delta i ulike aktiviteter i sitt nærmiljø
- etablere en informasjonskanal hvor eldre kan ta kontakt og få hjelp på sitt eget morsmål

Eldreomsorg

Hjemmesykepleien og sykehjemsplassen skal være der når du trenger det. Omsorgsløsningene skal så langt som mulig tilpasses deg og dine, ikke kommunen, markedet eller systemene.

Mange eldre opplever ensomhet, og blant eldre innvandrere er ensomheten størst. Det finnes få tilbud i regi av det offentlige som kan aktivisere og sosialisere eldre innvandrere.

I møte med hjemmetjenester og andre tjenester, har eldre LHBT+-personer (lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) valgt å skjule legningen sin i frykt for å bli møtt med fordommer. Eldre LHBT+-personer har opplevd diskriminering, og Lillestrøm Senterparti mener at LHBT+-personer ikke må oppleve å bli tvunget inn i skapet igjen i møte med helse- og andre tjenester.

Senterpartiet vil:

- bygge ut sykehjem og heldøgns omsorgsplasser som i større grad enn i dag dekker etterspørselen
- gi helse- og omsorgspersonell opplæring og etterutdanning i LHBT+-spørsmål
- at kommunens pleie- og omsorgsinstitusjoner skal legge til rette for samarbeid med frivillige organisasjoner og deres tilbud om besøksvenner og kulturaktiviteter
- opprettholde både korttids- og langtidsplasser flere steder rundt i kommunen
- at mat på eldreinstitusjoner skal lages lokalt
- tilby sykehjemsplass som i størst mulig grad gir nærhet til brukernes bosted og nære pårørende
- sikre dagtilbud til personer med demens i alle deler av kommunen
- tilby primærpleiere i hjemmebaserte tjenester, og medbestemmelse over innholdet i eldreomsorgen
- sikre bedre avlastningsordninger
- satse på rehabilitering

Helse og omsorg

Lillestrøm kommune må møte innbyggernes utfordringer når det gjelder både psykisk og fysisk helse. Hver innbygger skal ha et godt helsetilbud uansett alder, kjønn eller etnisitet.

Det er i kommunen mye av det grunnleggende forebyggende arbeidet skjer. Det er viktig å komme tidlig inn til de som trenger hjelp. Det er viktig at de som ser ut til å falle utenfor i samfunnet, blir fanget opp tidlig og vist omsorg og kjærlighet. Derfor mener Senterpartiet disse virksomhetene må ha gode økonomiske rammer. Arbeidet med å forebygge rus og kriminalitet må fortsette og videreutvikles.

Senterpartiet vil:

- innføre en rett for kommunalt ansatte til lønnet permisjon knyttet til omsorg for gamle og syke foreldre, tilsvarende ordningen med inntil ti dager lønnet permisjon årlig ved barns sykdom
- at alle hjemmebaserte tjenester skal tilby brukerne faste pleiere, og medbestemmelse over innholdet i eldreomsorgen
- ha hjemmetjenester som i større grad er tilpasset den enkelte bruker
- stimulere lokalt gründerskap i deler av omsorgssektoren som er utenfor det offentlig finansierte tilbudet
- tilby et bedre og mer fleksibelt transportsystem til eldre og funksjonshemmede
- ha sosialfaglige koordinatorene for å sikre helhetlig oppfølging av mennesker og familier med varige og/eller alvorlige helseutfordringer
- gi brukere av kommunale helse- og omsorgstjenester tilgang til bruk av "Inn på tunet"-aktiviteter
- gi kommunalt driftstilskudd til flere fysioterapeuter slik at ventetiden blir kortere

Rusomsorg

Alle rusavhengige har rett til et verdig liv og den hjelpen de trenger. Det må være enkelt å få hjelp, og hjelpen må være tilgjengelig når den rusavhengige selv trenger den. Skal man lykkes trengs raushet, tid, medmenneskelighet og respekt. Vi må ha gode behandlings- og rehabiliteringsopplegg uten

avbrudd og lange ventelister mellom avrusning, behandling og oppfølging. Ideelle organisasjoner som driver rusomsorg er veldig viktige, og disse tilbudene må styrkes.

Senterpartiet vil:

- at behandlingsinnsats innenfor spesialisthelsetjenesten må følges opp av ettervern og tilbud om bolig, sysselsetting, skolegang og nettverksbyggende tiltak
- tilby sterkt rusavhengige egne hardhusboliger
- opprette et kommunalt pårørendesenter for pårørende til rusmisbrukere, med juridisk, medisinsk, sosialfaglig og psykologisk kompetanse
- skille boliger for rus og psykiatri

KULTUR

For å skape gode lokalsamfunn er det nødvendig med et rikt og variert kulturtilbud. Det må legges til rette for et mangfold av kulturaktiviteter og kulturuttrykk, og for at hele befolkningen skal kunne delta i kulturlivet.

Frivillig engasjement har stor egenverdi fordi det bidrar til å fylle den enkelte deltakers liv med mening og aktivitet. Frivillig sektor er også en uunnværlig del av fellesskapet og bidrar til at mange viktige oppgaver i samfunnet blir løst. Det er derfor viktig å satse på kultur og frivillighet i hele feltets mangfold og bredde. Det skal være gratis å leie kommunale lokaler for alle lag, foreninger og ideelle organisasjoner fra Lillestrøm kommune.

Kulturelle arenaer og opplevelser

Lillestrøm Senterparti ønsker å styrke Lillestrøm som kulturkommune. Vi vil skape tilhørighet og livsglede ved å prioritere de lokale kulturtilbudene. Lokale attraksjoner som folk er stolte av, er viktig for identitet og stedsutvikling i hele kommunen. Vi ønsker at hvert tettsted skal ha en egen kulturarena som er tilgjengelig for befolkningen.

Senterpartiet vil bygge videre på kortreiste kulturopplevelser slik vi har mange steder i Lillestrøm kommune i dag. Teaterforestillinger, konserter, danseforestillinger, museer og kunstutstillinger skaper glede hos både utøvere og publikum. Vi vet at slike opplevelser er viktige for folkehelsen og derfor en god investering i velferdssamfunnet. Videre er kultur med på å skape tilhørighet og eierskap til eget lokalsamfunn, noe som igjen gir engasjement til å bidra i kulturlivet og lokalmiljøet generelt. Det er derfor vesentlig at kultur i alle former foregår på arenaer i nærmiljøet.

Kirker og lokaler som benyttes av ulike religioner og livssynsorganisasjoner er viktige arenaer for kulturopplevelser. Det er viktig at kommunen viderefører et godt samarbeid med de ulike organisasjonene.

Senterpartiet vil:

- øke driftsstøtten til lag, foreninger, frivilligsentraler, idrettsgrupper og kulturgrupper
- sikre et bredt medie- og kulturtilbud på alle kommunens biblioteker
- innføre meråpent tilbud ved alle bibliotekene
- etablere et nytt bibliotek i Fetsund sentrum
- videreutvikle aktivitetstilbudet for barn og unge i skolens ferier
- satse på utvikling av kulturelle arenaer i alle kommunens tettsteder

- bidra til at Lillestrøm kommune sammen med fylkeskommunen og statlige myndigheter får realisert planen om et helårs museumsbygg kombinert med et større våtmarkssenter i området ved Fetsund lenser
- jobbe målrettet sammen med fylkeskommunen og Museene i Akershus med å etablere en regionalpark for Fetsund og Bingen lenser samt Nordre Øyeren naturreservat
- jobbe langsiktig for at Fetsund og Bingen lenser samt Nordre Øyeren naturreservat kan komme inn på UNESCOs verdensarvliste
- videreutvikle Blaker skanse som arena for kultur, opplevelser og reiseliv
- at kommunen legger til rette for samarbeid og informasjonsutveksling mellom ulike aktører som har aktivitet i kommunen
- utvikle Husebylåven til et moderne, kulturelt treffsted for innbyggerne på Skedsmokorset, samt en attraksjon for hele regionen
- etablere et luftfartøyvernssenter på Kjeller med veteranflyaktivitet
- sikre et likeverdig musikk- og kulturskoletilbud for alle barn og unge i kommunen
- videreutvikle frivillighetsportalen med tilstrekkelig informasjon, elektroniske søknadsskjemaer og frister, slik at man som innbygger enkelt kan holde seg orientert og benytte seg av tilbud og aktiviteter
- samarbeide med OsloMet og studentmiljøet om kulturtilbud og byutvikling i sammenheng med det nye universitetet
- sørge for at Kirken og andre religiøse organisasjoner har midler til å ivareta sine bygninger

Idrett, friluftsliv og frivillighet

Lillestrøm Senterparti vil ha en stor og mangfoldig frivillig sektor. Store deler av kultur- og organisasjonslivet bæres av frivillig arbeid. Frivillig innsats utfyller offentlig aktivitet og hindrer at kommersielle interesser overtar idrett og kulturliv.

Idrettslagene er en av lokalmiljøets viktigste møteplasser og kilder til fysisk aktivitet. Offentlige midler til idrett er en investering både i den enkeltes livsglede og i fellesskapets nærmiljø. Senterpartiet vil opprettholde et mangfoldig idrettsliv blant annet gjennom utbygging av anlegg for alle typer idrett, samt utbygging av tilbud for den uorganiserte idretten. Tur- og skiløyper i skog og mark, turstier langs vassdragene, grøntareal, løkker, bakgårder og andre nærmiljøanlegg er en viktig del av den helhetlige idretts- og friluftslivspolitikken.

Uteaktiviteter skaper trivsel, god folkehelse og en bedre forståelse for naturen. Derfor er det særlig viktig at barn og unge så tidlig som mulig får ta del i friluftaktiviteter. Lillestrøm kommune har store naturområder som tilbyr alt fra nærmest urørt natur til tilrettelagte turstier og preparerte skiløyper. Dette gir et godt utgangspunkt for en aktiv befolkning uavhengig av forutsetninger. Godt merkede snarveier, barnetråkk og stier som fører mellom boligområder og for eksempel kollektivtilbud, skole og barnehage gir stor helsegevinst, og bør utvikles og holdes vedlike gjennom godt samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner.

Senterpartiet vil:

- legge til rette for at alle som ønsker det skal kunne utøve sin idrettsaktivitet
- øke driftsstøtten til lag, foreninger, frivilligsentraler, idrettsgrupper og kulturgrupper
- ha et tettere samarbeid mellom skoler og idrettslag, slik at vi får mer fysisk aktivitet i skoletiden og utnytter kapasiteten bedre på de anleggene vi har i dag
- at Frivilligfondet videreføres
- ha et mål om en idrettspark i hvert idrettslag, samlokalisert med skoler eller barnehager der det er mulig
- fortsette å etablere nærmiljøanlegg for lavterskel idrett og trening i tilknytning til der folk bor

- sikre at det ved bygging av nye skoler også bygges flerbrukshaller/svømmehall i tilknytning til disse
- sikre likebehandling av kommunalt og idrettslagseide anlegg, som for eksempel bevilgning av drifts- og vedlikeholdsmidler
- legge til rette for fortsatt merking av turstier i samarbeid mellom kommunen og frivillige
- støtte opp om frivillige som driver turmål som skihytter og lignende
- legge til rette for vinterstier/gangtraseer for å redusere konflikt mellom skiløpere og andre på vinterstid
- styrke svømmeidretten ved å etablere et nytt svømmeanlegg med 50 meters basseng
- legge til rette for et bedre samarbeid mellom offroadsyklister og ski- og sykkelmiljøet

MILJØ OG SAMFUNN

Lillestrøm trenger mer kløver! Det skal være enkelt å leve klimasmart og miljøvennlig i kommunen vår. Senterpartiet vil at de klimasmarte valgene skal være god økonomi for innbyggerne i kommunen. Lillestrøm skal være et forbilde for hvordan et moderne miljøvennlig storbykommune sammen med yrende tettsteder og levende bygder kan stimulere til etablering av nye bedrifter, nytenkning i eksisterende bedrifter og skape nye arbeidsplasser. Vi vil ta nødvendige grep for at Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene sine med bidrag fra både næringsliv og innbyggere.

Lillestrøm kommune har et vakkert og variert kulturlandskap bestående av skog, raviner, våtmark, elver, tjern, innsjø og dyrka mark i ulike former. Dyrkbar mark er under sterkt press. Vi vil sikre disse områdene for fremtidens generasjoner gjennom å stoppe nedbygging, fortette i allerede eksisterende boligområder der dette kan gjøres på en god måte, samt utvide boligområder som ligger på ikke-produktiv hardmark i randsoner og ved eksisterende boligområder. Lillestrøm kommune skal være et miljøvennlig samfunn hvor vi også tar vare på biologisk mangfold og truede arter. Pollinerende insekter, som humler og bier, står i fare for å dø ut. Disse insektene er helt nødvendige for å opprettholde mangfoldet i økosystemene og for at vi skal kunne høste frukt og bær. I Senterpartiet sitter god forvaltning av naturen i ryggmargen, og vi vet at man må tenke langsiktig og bærekraftig. Vi vil gjøre alt vi kan for å ivareta viktige habitater og sørge for at insekter og andre arter har de rette miljøforholdene.

Arbeid og næringsutvikling

Arbeid er ikke bare økonomisk trygghet for den enkelte, men en av de viktigste faktorene for å ha et velfungerende og helhetlig liv. Vi vet at mange opplever å bli diskriminert på arbeidsmarkedet på grunn av etnisitet eller religion, og vi vil jobbe for et inkluderende arbeidsliv. Lillestrøm kommune skal ta et særskilt ansvar for dette som en av landets største arbeidsgivere.

Lillestrøm Senterparti ønsker at kommunen opptre som en attraktiv og trygg arbeidsgiver for våre ansatte, men også setter arbeidsvilkår på agendaen hos våre samarbeidspartnere.

Lillestrøm Senterparti slår fast at et regulert og rettferdig arbeidsliv er avgjørende for de gode familielivene, folkehelse og frivillig innsats.

Lillestrøm kommune må ta et særskilt ansvar for likestillingsarbeid, antidiskrimineringsarbeid og antikorrupsjonsarbeid.

På flere områder har Lillestrøms næringsliv potensial til å bli ledende. Dette krever en særskilt satsing på kompetanse og innovasjon i eksisterende bedrifter. Vi ønsker også å stimulere nye bedrifter til å etablere seg i kommunen.

Lillestrøm Senterparti ønsker at kommunen skal ha hovedansvar for drift av våre velferdstjenester, og ikke likestille offentlig helsetilbud med ordinær handel av varer og tjenester.

Senterpartiet vil:

- legge til rette for videreutvikling av eksisterende næringsklynger, og etablering av nye næringsmiljø for å styrke vår konkurransekraft nasjonalt og internasjonalt
- legge til rette for nye næringsarealer desentralt i kommunen
- se næringsutvikling i sammenheng med stedsutvikling for å gi flere mulighet til å arbeide i nærheten av der de bor
- at vi skal ha et variert næringsliv i hele kommunen
- legge til rette for å skape flere grønne arbeidsplasser i små og mellomstore bedrifter basert på gjenbruk, reparasjon og redusert forbruk
- satse på et næringsliv som er inkluderende, blant annet gjennom å ta inn kommunens lærlinger, gi praksisplasser til mennesker som av ulike grunner ikke kan stå i full jobb, og samarbeide med frivillig sektor for å skape et mer humant arbeidsliv
- sørge for at Lillestrøm kommune, som en av landets største arbeidsgivere, tar et særskilt ansvar for likestillingsarbeid og antidiskrimineringsarbeid
- jobbe for å inkludere alle de som i dag er utenfor arbeidslivet
- arbeide for redusert bruk av NPM-teknikker i kommunenes virksomheter. (NPM = New public management; bruk av måle- og rapporteringsmetoder som har opphav i det private næringslivet)
- ha en kommunal likelønnsrett som sikrer kvinner like god lønn som menn
- sørge for at Lillestrøm kommune legger til rette for heltidsstillinger for dem som ønsker det, med heltid som en rett og deltid som en mulighet
- avsette særskilte midler for å få arbeidstakere i Lillestrøm kommune til å stå lengre i arbeid, for eksempel gjennom tilrettelagt arbeidstid, og tilpassede eller nye arbeidsoppgaver
- stille krav om tarifflønn, regulert arbeidstid og faste ansettelser, og motvirke sosial dumping i avtaler, og i prosjekter der kommunen er byggherre
- stimulere til initiativ og skaperlyst i Lillestrøm – la alle som har en god idé og initiativ, møte åpne dører og velvilje hos offentlige myndigheter
- redusere det kommunale skjemaveldet og ha raskere saksbehandling for næringsdrivende
- leie ut egnede kommunale lokaler til under markedspris til småbedrifter ved oppstart
- ha næringskonsulenter som kan gi gründere og andre som vil etablere seg i kommunen, praktiske råd og støtte
- utvikle koblinger mellom kulturbasert næringsutvikling og reiseliv, for eksempel gjennom å legge til rette for grønn turisme
- splitte opp store anbud der hvor det er mulig, slik at lokale, små og mellomstore bedrifter får en god mulighet til å levere varer og tjenester til Lillestrøm kommune – spesielt ved anbud på snøbrøyting
- tilby flere sommerjobber til elever og studenter innenfor de kommunale virksomhetene hvor det er mulig
- etablere et utdanningstilbud for personer som har en annen språkbakgrunn enn norsk, slik at de kan få godkjent kompetansebevis for utdanning fra hjemlandet

Jord- og skogbruksnæring

Landbruket er avhengig av at naturen er i balanse, derfor er næringa avhengig av å minimere belastningen på naturmiljøet. Skog i vekst tar opp CO₂, derfor vil aktiv skjøtsel av skogen, med hogst, planting og ungskogpleie bidra til en betydelig klimagevinst.

Tilgang på nok og kompetent arbeidskraft er en grunnleggende forutsetning for en konkurransekraftig landbruksnæring. Derfor trenger vi inntektsvekst og sterkere satsing på rekruttering. Det er spesielt viktig å ta vare på, og å utvikle utdanningssystemet innenfor landbruksrelaterte fag. Senterpartiet mener at landbruksutdanning i sterkere grad må tilpasses behovet til de som skal inn i næringen. Tilbud om etterutdanning for de som er i næringa er også viktig. Naturbruksskolene må styrkes gjennom et nasjonalt program med fokus på klimautfordringer, energi, drivstoff og kretsløpstenkning.

Rovviltpolitikken skal ved siden av å ivareta våre forpliktelser for å opprettholde truede arter, sikre både rovdyra, økosystemets bæreevne og beitenæringen. Utnytting av utmarksressurser til beite er en viktig forutsetning for et bærekraftig landbruk der man sørger for kortreist og sunn mat til dyra og holder kulturlandskap og biologisk mangfold i hevd. Ikke minst er dette med på å gi våre husdyr høy livskvalitet. Dette forutsetter at rovdyrstammene holdes på et begrenset nivå som samtidig sikrer økosystemets bæreevne, og gjør det mulig å utnytte utmarksressurser til beiting.

Produksjon og næringsvirksomhet basert på landbrukets ressurser er viktig, og mange steder avgjørende for å opprettholde den lokale sysselsettingen og befolkningsgrunnlaget.

Andelslandbruk er en driftsform som har kommet for å bli. Denne driftsformen bidrar til kunnskap og interesse for jordbruk, matproduksjon og kosthold. Senterpartiet mener andelslandbruket spiller en viktig rolle i et samfunn som fjerner seg mer og mer fra primærnæringen, og vi vil tilrettelegge for at det blir tilgjengelig for flere.

I dag er det gamle kulturlandskapet med produktive jordbruksarealer under sterkt press. Irreversible inngrep i naturen, slik som å legge beslag på matjord for utbygging av blant annet vei og bygninger, vil endre naturforholdene for alltid.

Det er avgjørende at både boligbygging og næringsutvikling planlegges på arealer som ikke brukes eller kan utvikles til matproduksjon. I Norge er bare 2,8 % av arealet dyrka, og andelen dyrka mark er bare 1,7 dekar pr innbygger. Til sammenlikning er en fotballbane ca. 7 dekar og gir plass for å dyrke korn til 7000 brød hvert eneste år. Vi er i dag avhengig av å importere mer enn halvparten av maten vi trenger. Klimaendringer, politisk ustabilitet og global befolkningsvekst er faktorer som gjør det usikkert om vi kan regne med å importere mye mat i tida framover. Det er heller ikke riktig av oss å importere mat fra land som i fremtiden sannsynligvis vil ha tøffere dyrkingsforhold enn Norge.

I Lillestrøm er det 110 319 dekar fulldyrka mark (NIBIO 2022), hvorav 59 % har svært god kvalitet og 37 % god kvalitet. Dermed er det aller meste av jorda egnet til å produsere korn. Den fulldyrka jorda utgjør 24 % av kommunens totale areal, mens 49 % av kommunens areal er produktiv skog.

Senterpartiet er bevisst på at vi må tenke globalt og ta ansvar lokalt. Derfor må vi sikre at våre innbyggere får nok matjord til å dyrke mat på, nå og i fremtiden.

Vi må øke bruken av klimavennlige energikilder. I en skogkommune som Lillestrøm ligger det store uutnyttede ressurser til biobrensel i form av restprodukter fra skogindustrien og tynning av krattskog, rydding av åkerkanter, lysløyper, stier mm. Senterpartiet vil legge til rette for at det skal bli mer lønnsomt å ta ut dette virket og levere det til den lokale fjernvarmesentralen.

De som har husdyr, har ansvar for godt stell og god dyrevelferd. Senterpartiet vil opprettholde og utvikle et godt og strengt regelverk for dyrevelferd, basert på kunnskap om dyras behov. Mattilsynet må ha tilstrekkelige ressurser til å drive god rådgivning, hyppig kontroll og ha et målrettet samarbeid med produksjonsnæringene og oppdrettere av kjæledyr.

Senterpartiet vil:

- innføre et kommunalt nydyrkingstilskudd
- at matproduksjon på Lillestrøm kommunes arealer skal økes med 20% i løpet av de neste 20 årene gjennom blant annet bedre forvaltning av eksisterende arealer og nydyrking
- stimulere til at flere etablerer små og mellomstore fjernvarmeanlegg i distriktene som kan levere varme i lokalsamfunnet
- sikre at beitemark er i bruk og stimulere til økt beiting som et virkemiddel for bevaring av kulturlandskap og biologisk mangfold
- ivareta det bynære landbruket
- ha full stopp i nedbygging av dyrka og dyrkbar mark
- bygge flere parselhager, skolehager og tilrettelegge for urban matproduksjon
- legge til rette for at interesserte innbyggere kan drive med birøkting også i by- og tettsteder, for eksempel i tilknytning til grønne tak på bygninger
- redusere torgleien kraftig og legge til rette for enklere torgtilgang for lokalmatprodusenter i Lillestrøm kommune og omegn, slik at befolkningen får lettere tilgang på kortreist mat
- legge til rette for at lokalproduserte og økologiske varer blir mer tilgjengelig for kommunens innbyggere
- styrke veterinærtilbudet med mer midler til den kommunale vakttjenesten

Klima og miljø

Aktiv forvaltning av natur og biologisk mangfold

Lillestrøm Senterparti vil sikre en god lokal forvaltning ved å ta vare på naturressursene og det biologiske mangfoldet gjennom bærekraftig bruk. Mye av det biologiske mangfoldet i Norge i dag er et resultat av lang tids forvaltning av kulturlandskapet. Om lag 1/3 av de norske artene som er utrydningstruede, hører hjemme i jordbrukets kulturlandskap, og da særlig i beiteområdene i innmark og utmark. Derfor er fortsatt bruk av norsk natur til matproduksjon viktig for å opprettholde naturmangfoldet – og det er særlig viktig å opprettholde beitene.

I Senterpartiet vet vi at naturen ville greid seg uten oss, men at vi ikke kan leve uten naturen. Aktiv og fornuftig bruk av naturen har gitt oss de naturressurser vi nyter godt av i dag. Fremtidig vekst kan ikke baseres på å forbruke mer, men å forvalte bedre. I Senterpartiets miljøpolitikk står det ansvarlige mennesket i sentrum. Vi lever i og av naturen og derfor har mennesket et stort ansvar for å ta vare på den, slik at naturens produksjonsevne og det biologiske mangfoldet opprettholdes. Derfor må ressursene forvaltes på en slik måte at de varer.

Klimapolitikk

Å tenke globalt, og handle lokalt er en bærebjelke i klimapolitikken. Lillestrøm Senterparti vil sikre at kommunen driver en aktiv klimapolitikk og er pådriver for å fremme gode klimaløsninger og -tiltak for kommunen, næringslivet og innbyggerne.

Kommunens planer for klima og energi må holdes oppdaterte og aktuelle for hele kommunen. Mål for utslippsreduksjoner, effektivisering av energibruk i egne bygninger, og omlegging til en miljøvennlig energibruk i hele kommunen vil være viktig.

Senterpartiet vil:

- at kommunen skal lage årlige klimaregnskap for Lillestrøm med rapport til befolkningen om hvilke tiltak som er satt i verk og hvordan utviklingen går
- videreføre ordningen med lokalt Bionova-fond
- at Lillestrøm kommune skal føre en innkjøpspolitikk med tydelige kriterier til miljø, klima og sosialt rettfærdige vilkår, både nasjonalt og internasjonalt
- være en pådriver for økt produksjon av fornybar energi i Lillestrøm kommune
- at overskuddsvarme fra industrien må tas bedre vare på og benyttes til oppvarming i nærliggende bygg eller til fjernvarme
- at nye kommunale bygg skal bygges som lavenergibygger med fleksible oppvarmingsløsninger og at solenergi vurderes
- redusere energiforbruk i eksisterende kommunal bygningsmasse
- at bygging i massivtre benyttes i størst mulig grad ved kommunale byggeprosjekter, og at det skal legges inn i planbestemmelser at tre skal prioriteres som bygningsmateriale der dette er mulig
- at nye bygg i de største tettstedene skal bygges med fleksible oppvarmingsløsninger og mulig tilkobling til nærvarmesentral
- at det skal stilles strengere krav til utslippsreduksjoner og klimagassfangst fra industri i kommunen
- forbedre håndtering av regnvann ved å etablere grønne tak på flest mulig bygninger
- sikre bedre bortledning av regnvann i sentrumsgatene
- etablere flere ladestasjoner for el-biler i kommunen, spesielt ved kollektivknutepunktene, langs hovedveinettet og ved kommunale bygg
- at kommunen legger til rette for reparasjon og gjenbruk av klær, sko, husholdnings- og fritidsvarer
- at kommunen skal utvide tilbudet om utlån av fritidsutstyr
- satse på produksjon av biogass basert på husdyrgjødsel, både på enkeltgårder, men også på større anlegg
- at gjenbruk og ombruk skal legges til grunn for kommunens virksomhet
- at lang levetid på driftsmidler og at reparasjon av ødelagte ting skal være førstevalget
- styrke kommunens arbeid mot marin forurensning og plastforurensning
- at nedlagte søppelfyllinger skal overvåkes nøye og ikke reguleres om til boligområder, og at det arbeides med å lede gassen ut av fyllingene på kontrollerte måter slik at denne kan utnyttes til energi
- at krav om sortering og gjenvinning av avfall tas inn som krav i avfallshåndtering ved kommunale bygg
- at det etableres godkjente anlegg for snødeponi i kommunen

Samferdsel

Lillestrøm Senterparti mener at alle skal ha reell frihet til å bosette seg i alle deler av kommunen. Varierte og effektive samferdselsløsninger, og målrettede virkemidler vil føre til vekst utenfor de regionale sentrene. Utviklingen av lokalsamfunn i bygdene, tettstedene og byen, er viktig for både næring og trivsel.

Det er utfordringer innen samferdsel i Lillestrøm kommune i dag. Vi må løse dem ved å satse på tilpassede løsninger til de enkelte lokalsamfunn. Til sammen vil dette gi et velfungerende samferdselsnett og et godt trafikkmiljø i kommunen. Løsningene ligger innen egne kollektivtraseer, flere bussavganger og mer brukervennlige bussruter, forbedret jernbanenett med flere avganger og utbedring og utvikling av nye veiløsninger, sykkelstier og gangveier.

Alle deler av kommunen må bindes sammen av et gang- og sykkelveinett. I dag er det fortsatt deler av kommunen som ikke har trygge ferdselsårer for gående og syklende. Et godt utbygd gang- og sykkelveinett gir gode muligheter for rekreasjon og trening, og ikke minst god og sikker framkommelighet.

Senterpartiet vil:

- øke kollektivandelen i kommunen
- ha et større sammenhengende gang- og sykkelveinett, og gjøre tiltak for å gi flere barn en trygg skolevei og trygg vei til idrettsanlegg
- utvikle tydelige planer for å minske problemene med trafikk og snørydding under vanskelige vinterforhold
- se på mulighetene for en mer moderne og fleksibel løsning enn dagens bysykkelordning i Lillestrøm by
- lage flere parkeringsplasser for el-sparkesykler, motorsykler og scootere
- jobbe for at Ruter etablerer sone-i-sone, slik at kollektivreiser internt i kommunen belastes kun for ei sone
- jobbe aktivt med Ruter og fylkeskommunen for å utvide rutetilbud med buss i kommunen
 - bussrunde Sørumsand-Fetsund-Lillestrøm-Skedsniorset-Frogner-Sørumsand
 - matebusser til jernbaneholdeplassene på Leirsund, Svingen og Blaker
 - ekspressbusser som kjører hele veien til Oslo er et godt supplement, og avlastet fulle tog

Avslutning

Vi håper at du likte det du leste og ønsker deg lykke til med valget. Vi i Lillestrøm Senterparti er veldig motiverte til å gå løs på den andre kommunestyreperioden i Lillestrøm kommunes historie. Lillestrøm er fortsatt en ny kommune. Vi har vedtatt mange gode planer i løpet av de fire første årene, og nå er det på høy tid å se på hva vi har oppnådd og hvor veien skal gå videre for kommunen vår. En stemme til Senterpartiet er en stemme til jordnære, hardtarbeidende og nysgjerrige kommunestyrerepresentanter.

